

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narednino in inserate sprejema upravnilstvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrť » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnilstvu prejemam:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrť » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 49.

V Ljubljani, v ponedeljek, 2. marca 1903

Letnik XXXI

1878 — 1903

AVE, LEO!

Četrť je veka, kar na glavo sivo
Položil krono Ti je sveti zbor —
Vse bežno je na sveti, vse minljivo,
A Tebi še v življenje sije zbor,
In sije naj še dalj Ti ljubeznivo —
Ave, Leo!

Pozdravlja danes Te država sveta,
Ki si vladar, ki si čuvar ji bil,
Pozdravlja danes truma Te oteta,
Ki sužne si okove ji razbil —
Pozdravlja Te sinov nebrojna četa:
Leo, ave!

In tiste, ki po njih še Cerkev joka,
I tiste klical Tvoj je višnji glas
In blagoslavljal jih Tvoja roka,
V ljubezni jim nudila rešni spas —
Zato glasi se tudi od iztoka:
Ave, Leo!

Glej, Leon, bedne delavce trpine, —
Poklanjajo se Tebi tudi ti,
Ti pisal si nesmrtni jim listine,
Njih pravdo Ti pred svetom branil si —
Čuj klic njihov iz srca globočine:
Leo, ave!

Pozdravljen, Leon! kličejo daljave,
Pozdravljen Leon! kliče večni Rim,
Zapad prekmorski nosi Ti pozdrave,
Raduje solčno jutrovo se ž njim —
Ves svet je danes priča Tvoje slave —
Ave, Leo! Leo, ave!

In on, ki mu najbednejša usoda,
Poklanja Tebi danes se Slovan,
Ti dal si mu Cirila in Metoda,
Ti mu proroško lepši znanil dan —
Projmi pozdrav od slavskega naroda:
Ave, Leo!

Kaj nam si Ti, to priča večna Roma,
Kaj nam si Ti, to priča trop neštot,
Ki odpoved željno hitava z dóma,
Iz krajev tujih, kar pozna jih svet,
In k Tebi, Oče, v večno mesto roma —
Leo, ave!

Pozdravljen nam, glasnik Ti vere čiste,
Ki je življenja večnoživi vir,
Brez zmote nam tolmačiš svete liste,
Krščanstva Ti vesoljnega pastir!
Pozdravljen nam! — oj hrani naj Te Kriste! —
Ave, Leo!

Četrť je veka, kar tiare poza
In trojna krona glavo Ti teži —
Pač hrula mnogokdaj viharjev jeza,
A neustrašen bil si, Leon, Ti —
Zato narodov danes kliče zveza:
Leo, ave!

1843 — 1903

1853 — 1903

Leon XIII.

Jutri 3. marca dopoldne bodo v cerkvi sv. Petra v Rimu mogočno zazvene fanfare. Lahen trepet bude prešinil šestdesettisoč src. Iz dalje bo zašumelo kakor šepet morja in šumelo bo bliže in bliže... Na stolu visoko nad množico bo plavala bleda podoba, ovenčana z zlato tiaro, in podoba se bo sklanjala nad množico, blagoslavljaje jo s trudnimi rokami, a zroč nanjo z milimi, živjojasnimi očmi... In množice se bodo zibale kakor valovje in kakor iz valovja bodo šumeli in bučali glasovi: Evviva Papa-Rè! Slava Leonu!

Jutri bo petindvajset let, kar venča tiara glavo Leona XIII. Pred petindvajsetimi leti, 3. marca 1878., so jo položili na glavo osemindesetletnemu starčku. Kdo bi bil tedaj mislil, da bo videl Leon Petrove dni?

In jutri bo petindvajset let!...

Jutri bo triindevetdesetletni starček Leon stopil pred oltar sv. Petra in na grobu prvaka apostolov bo daroval o petindvajsetletni papeževanja Bogu zahvalno daritev. In zlati solnčni žarki bodo lili skozi svetla okna visoke kupole in ozarjali bodo blede lice trudnemu starčku in glasovi iz srebrnih pozavn se bodo milo oglasili izpod kupole, ko bo veliki duhovnik Leon povzdignil sveto hostijo... In potem se bo Leon dvignil in razpel bo roke in prosil blagoslova iz neba — urbi et orbi!

Petindvajset let! — In kakšnih let! Ves svet se klanja danes velikemu duhu Leona XIII. Ves svet se čudi bajni prikazni na papeškem prestolu. Oropan svetne oblasti, a prva oblast na svetu; jetnik, a njegovemu glasu prislušava ves svet; onemogel, a njegova modrost prestvarja človeško družbo — — — Tudi sovražniki papeštva si ne morejo kaj, da ne bi spoštljivo strmeli, da ne bi se uklonili pred podobo Leona XIII. Prvi židovski svetovni list je pisal te dni: „... Triindevetdesetletni starček je kot poglavar Cerkve že sam po sebi častitljiva prikazen, to tembolj, ker sodeluje, seveda v duhu svojega poslanstva, o časovnih zadevah. Stojec na visokem vidiku svetovne religije posega njegova avtoriteta mogočno v življenje narodov: njegovemu očesu ne uide noben pokret, zakaj njemu

je Cerkev mati in zavetnica vse prave omike... Leon je utrdil svoj glas kot mirovnik sveta. On je največja moralna avtoriteta na svetu... Mogočni impulzi izhajajo od Leona, Leon je ena največjih prikazni stoletja... Sam čudež, se bo 3. marca pojavil v sedmem čudežu sveta, v cerkvi sv. Petra... Ni treba, da bi človek uganjal svetniški kult, ni treba, da bi bil ud te ali one bratovščine, in da se veseli te harmonične podobe, ki vzbuja spoštovanje in občudovanje!“ — —

Ce se sovražniki papeštva (kar jih ni podlih, kakor so podli kranjski liberalci) klanjajo v čudu veličanski podobi Leona XIII. — kako se ne bi radovali mi sinovi katoliške Cerkve, ki nam je Leon — Oče? Kako se ne bi obračali naši pogledi ta dan tja v Rim, kamor so odhiteli tudi naši bratje, v Rim, kjer slavi danes Leon svoje veliko slavo? Kako ne bi pevala naša srca himne velikemu Bogu, ki je poveljal svojo Cerkev pred narodi?

Da, zlasti ta misel nam danes prevzema dušo! V Leonu XIII. je Bog poveljal našo Cerkev!

Težko je bilo cerkvi pred petindvajsetimi leti! Kulturni boj je divjal po vseh deželah. Katoliški škofje so tu in tam sedeli v ječah ali živeli v prognanstvu. V Rimu je vladalo nasilje. Ko so v temni noči prenašali pozemeljske ostanke mučeniškega Pija IX., je navalila tolpa, da oskruni Pijev spomin. Laški državniki so bili prepričani, da je pogaženo papeštvo za vselej...

Na stol Petrov je sedel slabotni 68 letni Joahim Pecci. Kaj naj doseže iznemogel starček proti divjim navalom revolucije, ki je postavila v Rimu novo vladno? Tudi druga tajna bojazen je tedaj prevzela vsa dobra srca, češ starček ne doživi kaj let in zopet bo treba v tako hudih časih nove usodne volitve. Ali bo sploh mogoča volitev? Ali se ne bo masonstvu v drugič posrečilo, kar se mu ni posrečilo prvič? Ali ne bo s silo zabranilo volitve?

A človeške misli niso božje misli! Zdi se, kakor da je Bog providencialno vse tako uravnaval, da bi se tudi v naši maloverni dobi zopet jasno pokazalo, kako papeštvo katoliške Cerkve ni človeško delo!

Starček Joahim Pecci, Leon XIII. vlada Cerkev že petindvajset let. Ne-katoličanom se zdi čudež na papeškem

prestolu. „Pred nekaj leti so se bali za življenje papeža Leona. Toda Leon je ozdravel. Dobil je novo življensko moč. Vsi knezi, umetniki in učenjaki, ki so ga videli, so pripovedovali v čudu, kako razborit, kako živahnega duha, kako ljubeznjiv je še vedno Leon. In ko je napočilo sv. leto, je z latinsko odo pozdravil novo stoletje, odprl in zaprl sveta vrata in blagoslovil v cerkvi sv. Petra neštete množice vseh narodov...“ Tako je pisal te dni že imenovani židovski list.

In kar je več, teh nedoumnih petindvajset let ni poteklo v mirnem brezdelju in počitku sivega starčka. Od početka do danes je bilo to življenje življenje energije, življenje dela, življenje žrtev. S svojo silno energijo je zaustavil v Nemčiji kulturni boj; s svojo velikodušno milobo je ublažil katoličanom v Rusiji žalostni položaj; s svojim finim diplomatičnim taktom je obnovil z raznimi državami pretrgane zveze. Do Italije je pokazal vso ljubezen plamenečega domoljubnega srca, a dokazal je tudi sakrilegičnim nasilnikom, da rimsko vprašanje še davno ni rešeno! Proti sili je postavil Leon moč ideje, moč pravice in sila se je stresla pred onemoglim starcem!...

Kakor „Luč z neba“ je zasijala v svet Leonova modrost. Okrožnica za okrožnico je izšla in tolmačila svetu velike edinorešilne ideje. V anarhiji naših dni je Leon z neoporečno duševno silo branil krščanski princip avtoritete, proti umskim zmedam je postavil krščansko filozofijo, proti materialističnemu socializmu krščansko demokracijo. Svet je strmел, ko je čul s papeškega prestola oznanjati evangelij trpinov, in nadel je Leonu ime „papež delavcev“. Med vsemi vladarji sveta je le Leon umel odločilno idejo naše dobe — socialno idejo. Okrožnica „Rerum novarum“ je kodeks, ki se po njem mora uravnati moderna družba, če naj izbeži krvavi socialni revoluciji!

A v tem velikem delu za vse človeštvo Leon ni zabil svojega ožjega poslanstva. Pošiljal je apostole v ves svet. Postavil je dva patriarhalna sedeža, ustanovil 34 nadškofij, 113 škofij, 65 apostolskih vikariatov in 35 prefektur. Ustanovil je kolege in univerze v Italiji, v Indiji, v Egiptu...

In vrhu tega je bil sivi starček, sam bogonadarjen pesnik, tudi še mecenat znanstva, literature, umetnosti...

Pomnimo dobro: vse to je storil slaboten starček od 68 do 93 leta svoje dobe, oropan vse svetne oblasti, zasmehovan in preganjan od rimskih nasilnikov, zaprt v zidove vatikanske! L. 1878. so mislili laški državniki, da je papeštvo pogaženo za vselej, a l. 1903. priznavajo sami sovražniki papeštva, da je papeštvo katoliške cerkve prva moralna avtoriteta na svetu! Nam se to zdi, kakor smo že rekli, providencialno! Onemogel starček „ena prvih prikazni stoletja“. jetnik vatikanski „prva avtoriteta na svetu!“ — —

Spominjamo se o tej priliki sodbe angleškega zgodovinarja Macaulaya o papeštvu. V preteklem XVIII. stoletju — tako je pisal protestant Macaulay — je bilo papeštvo tako ponižano, da je bilo brezvercem v zasme, a protestantom bolj v pomilovanje kakor v sovraštvo. L. 1799. so celo bistrovidi opazovavci človeških zgodb mislili, da je prišel konec rimske cerkve... Toda konca ni bilo! Arabci imajo bajko, da je bila velika piramida v Gizehu sezidana od predpotopnih kraljev in da je edina od vseh človeških del stala v bran vesoljnemu potopu. Takaj je usoda papeštva! Velika povodenj jo je pokopala, a temelji so ostali neomajani, in ko je odteklo vodovje, se je zopet prikazalo edino med razvalinami sveta, ki je prešel, v svetli solnčni luči. Holandske republike ni bilo več, nemškega cesarstva ni bilo več, veliki zbor benečanski, švicarska zveza, hiša burbonska, francoski parlament, francosko plemstvo, vse je minilo. A neizpremenljiva rimska Cerkev je bila zopet tu! Tako Macaulay.

Te sodbe se spominjamo danes, saj velja po svoje tudi danes. Protestant Macaulay se temu čudi, mi pa se ne čudimo, zakaj mi beremo v svetih pismih proroški božji obet o Cerkvi: Et portae inferi non praevallebunt. Vrata peklena je ne bodo zmagala! Ko se zdi Cerkev najbolj ponižana, tedaj jo povelja Bog pred narodi, da se svet, ki ne veruje, čudi in strmi!

Ta božji obet pa nam tudi daje tolažbo in pogum v grdih bojih, ki jih je zopet začel liberalizem v naši domovini zoper rimsko-katoliško Cerkev! Non praevallebunt! Zaman vse nakanе!

LISTEK.

Venec Leonu XIII. — spleten mu od njegovih sovražnikov.

Dne 21. febr. je minulo 25 let, kar je bil Leon XIII. izvoljen za papeža, a 3. marca bo 25 let, kar so mu ovenčali glavo s tiaro. Tudi mi se veselimo dneva petindvajsetletnice njegovega vladanja. A že predno je prišel 3. marec, pisali so katol. veri nasprotni listi uvodne članke v ta spomin. Mi nimamo čisto nič proti temu, saj govore slavošpevi Leonovih nasprotnikov mnogo glasneje kot njegovih prijateljev. Kakšen pač mora biti papež, kateremu poje čast in slavo celó liberalno in judovsko časopisje! In tako hočemo torej ovenčati glavo sivemu Leonu z vencem, ki so mu ga spletli njegovi najhujši nasprotniki!

Čujmo najprej „Neue Freie Presse!“ Papež kot glavar cerkve, tako nekako piše ta list, je sam po sebi častitljiva prikazen; in to tembolj, ker deluje, v duhu seveda svoje službe, v smislu vseh nalog in zahtev sedanjega časa. Na čelu cerkve, svetovne religije, vlada s svojo avtoriteto mogočno vse narode, njegovo čuječe oko opazi vsako stvar, ki bi se dala kako izkoristiti v prid cerkve; cerkev smatra Leon za mater in varuhinjo vsega pravega življenja, po nje-

govem prepričanju mora voditi cerkev vse na svetu. Mila usoda mu je dodelila delovati celi četrt stoletja kot „Pastor bonus“ (Dobri pastir), kakor ga označuje dragoceni dar našega cesarja.

Potem seveda zabavlja po svoji stari navadi blagemu ranjkemu Piju IX., ki je bil kot papež svojega časa brez dvoma v onih časih popolnoma na mestu s svojim odločnim „non possumus“ (ne moremo) proti vsem krivovercem in nasilnikom. A ravno s tem je omogočil Pij svojemu nasledniku mirno vladanje, in tako z vso pravico zove „N. Fr. Presse.“ Leona „papeža miru“, „moža plemenitega po omiki in učenosti, moža človeške živahnosti, dobrega srca in spretnega diplomata.“ Slavi ga, da je napravil mir v nemškem kulturnem boju in mir med narodi sploh. Dasi papež nima več svoje države, tudi nikakih bogve kakšnih sredstev, dasi je jetnik v Vatikanu — „N. Fr. Pr.“ pravi seveda: Ker nima več države itd. — je postal Leon po „N. Fr. Pr.“ „najvišja moralna avtoriteta na svetu, kojega delovanje je posvečeno velikodušni učenjski službi, razširjanju cerkve, vladanju duhovščine, podpiranju vseh verskih zadev.“

Zatem našteva list celo vrsto sijajnih del in zaslug Leonovih tekmo njegovega papeževanja. „Pripomogel je s tem cerkvi v tujih deželah do velikih zmag. Na Ruskem se pojenjalo preganjanje katoličanov, na Angleškem se je pokrepilo katoličanstvo“, „Belgijo moramo imenovati cerkveno državo, na Balkanu je katoličanstvo popolnoma varno,

tudi v orijentu se katoliška cerkev širi bolj in bolj, papež podpira koptiške kristjane, zjedineni Grki se vedno tesneje oklepajo Rima, Slovanom se vedno bolj dopušča bogoslužje v domačem jeziku, misijonarji so že prehodili celo Afriko in Kitajsko.“ „N. Fr. Pr.“ hvali dalje Leona, kako se trudi, da spravi svojo cerkev v soglasje z napredujočo omiko, kako pospešuje znanosti, zlasti teologijo, bibliško kritiko, humanistične vede, zgodovinska raziskavanja itd.

„Tako Leon mogočno kliče svet na delo“, piše list dalje, „on je najznamenitejši prikazen naših stoletij. V katoliških krogih ga zovejo tudi „delavski papež.“ In res se je odločno potegnil za delavce v svojih imenitnih okrožnicah; cerkev, sama internacionalna, je stopila na čelo temu gibanju in se bojuje s socialno demokracijo.“

Zaključuje pa članek z besedami, ki so značilne za list in tudi za Leona: „Ni nam treba biti svetohlinskim, tudi ne udom kake bratovščine, da bi se ne veselili take osebe, v kateri je združila narava telo in duha v tako harmonično prikazen, da mora vzbujati povsod spoštovanje in občudovanje.“

„Neues Wiener Tagblatt“ pravi, da je Leon XIII. moderni papež, to je, papež prav kot nalašč za naše čase:

„Naslednik Piju se je pokazal velikega državnika, občudovanja vrednega diplomata, ki je poznal skrivnost, da izgubljen je tisti, ki tarna, in da se dá sreča še priklicati nazaj, le odjenjati ne smemo od boja za vzvišene ideje in svetovne nazore, naj si

bode tudi v defenzivnem boju. Kakov pa je bil ta boj! Bil je modern, kar se da; pod tem papežem se je vnel boj tudi na modrosloveskem polju in pobijal s silo znanstvene zisteme; v orožje pa mu je služila dovršena taktika in najfinejša diplomacija. In ta papež brez dežele je postal po teh navidezno nematerijalnih bojih eden najmogočnejših in najupljivnejših cerkvenih knezov, ki so kdaj vladali cerkev. To morajo priznati vsi, tudi tisti, ki trdijo, da papeštvo ni imelo nikakega upliva na razvoj človeškega duha.“

„In vendar“, piše list dalje, „je Leon XIII. močnejši in zmagovitejši nasprotnik onih idej, ki jih zovejo moderne, in proti katerim se bori on, moderni papež na svoj način. To vidimo ne le na polju konkretne politike, ampak na celi črti javnega življenja in vsega tega, kar znači našo dobo. Ako premislimo dobo vseh 25 let njegove vlade, moramo priznati, da je on eden najmodrejših papežev, ki so kdaj vladali.“

Celo nemško protestantsko časopisje se klanja Leonu ob njegovem jubileju. Tudi mnogi liberalni slovanski listi z vznešenimi besedami proslavljajo velikega papeža Leona XIII., le Wolfijanci in slovenski liberalci se združujejo ob tej priliki v neumni agitaciji „proč od Rima.“

Zares, zdaj, ko celi svet slavi Leona ob njegovem velikem prazniku, mora vzbujati klic: „Proč od Rima!“ le pomilovanje vsakemu katoličanu. Saj se vendar glasno razlega po celem svetu: „Zvesto k papežu, zvesto k Rimu!“ Saj isto kličejo te dni celo

Leon XIII. in Slovani.

Ko praznujejo narodi veliko slavoje Leonovo, ne morejo molčati Slovani. Tudi slovanski rodovi kličejo danes Leonu na apostolski stolici sv. Petra: Slava!

Ko se bo pisala knjiga o Leonu XIII., bo nosilo posebno poglavje naslov: Leon XIII. in Slovani. In po pravici! Slovanski rodovi so papežu Leonu XIII. posebno pri srcu. Nikdar ne bo pozabljen, s kakšno ljubeznijo je sprejel slovanske romarje, ko so se mu prišli zahvaliti za okrožnico »Grande munus«. Tedaj je bilo, ko je Leon XIII. izpregovoril proroške besede: »Po božjem sklepu se kaže, da je slovanski rod prihranjen za posebne namene!« In okrožnica »Grande munus« o sv. blagovestnikih naših Cirilu in Metodu, ali ne odkazuje ta okrožnica sama zares Slovanom — »grande munus«, veliko poslanstvo, veliko bodočnost, če jo bodo Slovani le hoteli umeti? V tej okrožnici je pokazal Leon, odkod veličina slovanskih narodov, odkod njih kultura — od Cerkev, od edinstva s Cerkvijo! A pokazal je tudi, kje je vir, da je toliko slovanskih narodov zapadlo v bedno sužnost — needinstvo, razkol! Zato kliče Leon XIII. Slovane, naj deumejo svojo zgodovino, naj se trdno združijo v Cerkvijo, da bodo veliki pred Bogom in veliki pred narodi. Isto misel je poudarjal Leon XIII. v apostolskem pismu, ko je z njim obnovil škofsko hierarhijo v Bosni in Hercegovini.

Posebno pa je Leon XIII. imenoma pozval Slovane k edinstvu v apostolskem pismu »Praeclara« dne 20. junija 1894. V tem pismu pravi: »Vas naj še posebej imenoma nazovem, vi narodi slovanski, ki vašega imena slavo pričajo mnoga dela v zgodovini. Vi veste, kakšne zasluge sta si stekla za slovanske narode sveta apostola Ciril in Metod, katerih častni spomin smo mi sami pred nekaterimi leti, kakor je bilo dostojno, poživili in povišali. Po njihju kreposti in delavnosti je zadobila večina slovanskih rodov omiko in spas. Zato je vladala med Slovanstvom in rimski papeži najlepša vzajemnost blagodatnosti in verne zvestobe. Če so torej vaše prednike nesrečne časovne ne zgođe večinoma odtrgale od rimske stolice, spomnite se in premislite, kolikega pomena bi bilo za vas, ko bi se vrnili k edinstvu. Cerkev vas kliče, da vas objame, in zagotovljena vam je nje mnogoteri pomoč do spasa, do blaginje, do veličine!«

Leon XIII. se zdi, da gleda v bodočnosti slovanskih narodov še drugo veliko misijo. Slovanski narodi so vez med zapadom in iztokom. A ideal življenja Leonovega je, da bi se iztok, ki je v njem izšla Luč, zopet strnil z zapadom v edinstvu vere in ljubezni. Ut omnes unum sint! Da bi bili vsi eno! To je ideal Leonov. In Leon upa, da bodo kdaj slovanski narodi, prirodni sredniki med zapadom in iztokom, tudi sredniki vere in edinstva. Leon pa upa tudi, da bode velika slovanska Rusija kdaj katoliška ponesla vero in omiko tudi še dalje preko istočnih mej, kjer bivajo še milijoni daleč od omike in krščanstva!

Bog daj, da bi slovanski narodi ne prešli načrtov božjih in lepih idealov Leona

nasprotniki katoliške cerkve s svojimi slavošpevi Leonu, in tudi s članki, s katerimi bi radi sramotili papeštvo, pletó le lavorjev venec slavno vladajočemu starčku v večnem Rimu, pravemu in edinemu glavarju Kristusove cerkve na zemlji.

V vsakem poštemen človeku mora vzbujati odpor stališče »Slovenskega Naroda«, ki še do danes ni preklical frasonskega podtikanja o preklinjanju sv. očeta. Celó »Ostdeutsche Rundschau« je preklicala dotično laž — »Narod« ne, ostal je v blatu, iz katerega je opsoval sv. očeta za izvrž človeštva. Spoštovanje do sv. očeta je »Narod« proglasil za »malikovanje« in sv. očeta za »malika.« Umazanost glasila slovenske »intelligence«, je tem bolj očitna ob sedanjih slovesnih trenutkih, ko so mnogi, kakor smo zgoraj navedli, ki sicer niso prijazni sv. cerkvi, klonili glavo pred velikim Leonom XIII. Skrajna nizkost njegovih nasprotnikov ne more doseči njega, ki stoji tako visoko.

XIII. Zakaj le veličina krščanstva bo tudi veličina slovanstva!

Delavski papež.

Četrto stoletja! Kaj pomenja to v bežnem, nedomernem časa toku? A časki v življenju človeštva rišejo časih brazde vekom. In Leon XIII. je zarisal take brazde, ki se bodo poznale daleč, daleč za nami. Samo eno teh brazd, pač eno znamenitejših, toda vendar le eno, označimo!

Pomen socialnega vprašanja in socialnega gibanja je z elementarno silo vzbudil Leon XIII. Ko bi ne imeli druge stvari, pa bi se mu morali klanjati vsi, ki imajo kaj zmišla za kulturo in blagostanje ljudstva. Socialni demokratje bi se mu morali klanjati prvi. Pred njim so imeli sovražnikov dovolj, a samo sovražnikov, ne pa objektivnih sodnikov. Leon XIII. je razpršil meglo, ki je ležala nad socialno-demokratskim gibanjem. Pojasnil je pomen tega gibanja, razkril njegove vzroke, zavrnil pa tudi nezmislne smeri komunizma in materializma, ki tiče v njem. Zval je na boj, ne samo proti zmotam, marveč prav tako živo proti vzrokom teh zmot, proti neredu v človeški družbi.

Socialna demokracija je po svojem delovanju le razširjala brezdnost med seboj in med drugimi ljudmi; izživala je. Leon XIII. je vžil resnosti in treznosti v sodbi med tiste, ki bi bili sicer edino le negativno posegali med to gibanje vmes kot sovražniki.

A še več! Sveti oče je posegel v sredo zmotnih misli na socializmu nasprotnih struj. Pojasnil je, kaj mora država, kaj smejo delavci, in kaj mora vsak kristjan, zlasti duhovnik v tem gibanju. Odprl je pota delavskemu varstvu in zavarovanju, podprl delavsko organizacijo in rodil krščanski socializem.

Našemu ljudstvu ni treba več reči; saj se giblje v teh idejah in ve, da so papeževe. V tem je naša moč; iz tega pa tudi kalja hvala, ko se spominjamo delavskega papeža. Čudežno je njegovo slavoje — trindvetdesetletnega starčka petindvajsetletnica papeštva. Veliki Bog, ki ga je ohranil, je s tem čudežem potrdil tudi njegovo delo. Preko mej človeškega življenja živi v dokaz, da ideje krščanske pravičnosti in ljubezni ne umirajo. V tem prepričanju stojimo ob Leonovem slavu — mile hvala, polni za prošlost, nepremagljivega poguma navdani za bodočnost!

Trgovinska pogodba z Italijo.

V Rimu so se sešli te dni zastopniki vseh italijanskih kmetijskih društev, da so se posvetovali o nasvetih, katere naj bi dali italijanski vladi, ko bo treba sklepali z Avstrijo novo trgovinsko pogodbo. Predsednik tega shoda Cappelli je govoril o ozirih, kateri naj vedijo Italijo pri sklepanju nove pogodbe. Govornik je rekel, da le slabe politične razmere morejo žaliti dobre trgovinske odnose, nikoli pa se ne zgodi nasprotno. Govornik je rekel, da bi bilo Italiji sicer ne ljubo, ako bi se morale trgovinske vezi z Avstro-Ogrsko pretrgati, a napačno je mnenje, da bi to škodovalo italijanskim ribičem, da ti ribiči nimajo od avstrijske trgovine koristi, temveč donosajo isti dobiček! Glavna naloga Italije je pa, da povzdigne konjerejo in reje ovac. V ta namen predlaga predsednik carino 15 lir na neobdelano in 20 lir na obdelano volno, nadalje 5 lir na stavbeni les. Za konje naj bi se uvedla carina, kakoršna je v Španiji, namreč 180 lir na konja. Po govornikovem mnenju vinska kletarstva Italije ne bi za Italijo itak imela prevelikega pomena, ker se v Avstriji in posebno na Ogrskem vedno več vina prideluje. Še manj pomena pa bode imela vinska klavzula tedaj, ako se ista dovoli tudi Francoski in Španiji, v kar se je baje Avstrija zavezala. Dasi pa ima Italija od vinske klavzule le neznatne koristi, škoduje ista veliko posebno Ogrski, vsled česar se zdi tudi Italijanom upor proti nji na Ogrskem popolnoma opravičen. Odločevale bodo naslednje tri točke, od katerih Italija ne odstopi: 1. Da se odpravi avstrijska carina na nekatere južne pridelke, kakor mandeljne, fige, rastline za lišp; 2. Avstriji se prizna prednost pri uvažanju lesa in konj; 3. Avstrija mora za to dovoliti prednost italijanskim belim in rdečkastim vinom.

Premenjen položaj na Bavarskem ondotnim liberalcem ni prav nič po volji in povzroča jim silne skrbi, ker vedo, da na

krmilu vlade ni več moča, ki bi jih vabil k vladnim jaslim. Novi kabinetni načelnik je odločen katolik in tudi naučni minister Wchnher je takoj prve dni ministirovanja pokazal, da ni tak, kakoršnega so si želeli liberalci. Udeležil se je namreč skupno z grofom Preysingom in baronom Soden Fraunhofom, ki oba veljata za »prihodnja moča«, komerza katoliškega dijaštva v prslavo papeževega jubileja. V tej svoji zadregi ugi baje vsakovrstne stvari in pravijo pred vsem, da so najnovejša izpremembe v bavarski vladi vznevolje nemškega cesarja ter da se princ vladar Luitpold z 12. marcem odpove vladi. Oboje pa je glasom poročil iz Monakovega popolno izmišljeno. Nemški cesar nasprotno odobrava ločitev protestantov iz ministerstva, ker s tem da pridejo na krmilo katoličani, se krepi patriotski in dinastiški čut. To je pač zelo slabo spridevalo za protestante. — Enako je s princem — vladarjem, o katerega nameravanem odstopu razun nekaterih liberalcev v Monakovem nihče ne ve.

Moč mejnarodne socialne demokracije.

V ameriškem mestu San Francisco izhajajoči soc. dem. list »The Advance« je nedavno priobčil v marsičem zanimivo statistiko o moči mejnarodne socialne demokracije. Za podlago je vzel statistik najbolj zanesljive številke, ki so se pokazale pri splošnih volitvah v posameh državah. Pri volitvah v Nemčiji l. 1898 so dobili soc. dem. kandidati 2.107.000 glasov, v Franciji l. 1902 860.000, v naši monarhiji pred dvema letoma 780.000, v Belgiji istega leta 460.000, v severoameriških zveznih državah lani 304.000, na Laskem leta 1900 250.000, v Švici lani 100.000 in na Švedskem 48.000, leta 1901 na Danskem 43.000 in na Nizozemskem 39.000 glasov. Na Angleškem so soc. dem. l. 1900 spravili na volišče 37.000 volivcev, na Španskem predlanskim 25.400, v Bolgariji 1900. leta 10.000, na Norveškem l. 1901 7000, v Kanadi lani 1628 in na Irskem 1063 sodrugov volivcev. Iz tega pregleda je razvidno, da smo v Avstriji po številu že na tretjem mestu, po razmerju prebivalstva se pa odlikujeta mej vsemi Nemčija in Belgija.

Roosevelt in katoliki.

Severoameriški predsednik Roosevelt se je znova skesal pravičnega ameriškim katoličanom. Imenoval je John T. Mc Donough ja, prejšnjega tajnika newyorške države in dobrega katoličana sodnikom na Filipinah. To imenovanje razveselilo mora vsakerega, kateremu je pri srcu blagostanje tako neusmiljeno izkoriščanih Filipincev. Hvalevreden je ta čin predsednika, da se je pokazal neodvisnega v tem svojem imenovanju. Ko bi se bilo takoj v začetku oziralo na katoličane na novih posestvih, bi bilo odvrgnenih mnogo neprilik.

Ameriška „človekoljubnost“ na Filipinih.

Zvezni senat v Washingtonu je te dni obširno razpravljalo o zadevi kapitana Brownella, ki je za časa vojske na Filipinih dal neusmiljeno mučiti duhovnika Augustina, da je ta vsled tega umrl. Brownell je hotel od njega izvedeti podatke o neki napovedani zaroti, o kateri pa duhovnik Augustin ni ničesar vedel, zato mu ni mogel tudi ničesar povedati. Umrl je v groznih mukah vsled takozvanega »vodenega zdravljenja«. Brownella sta posebno zagovarjala senatorja Beveridge in Proctor, češ, da trpi ugled ameriške armade, ako se on kaznuje. Zvezni pravnik Knox je slednjič izpovedal, da Brownella na podlagi sedanjih zakonov ni moglo kaznovati, ker ni več v armadi. Stvar naj se konča, ne da bi se morile kaznovati. — Isti Proctor se je pred špansko-ameriško vojsko tako potegoval naj Združene države napravijo red na Kubi ter izpode Weyerlerja, ki je doprinal tolike morije. Ko so ameriške čete na Filipinih uganjale iste hudobije, jih Proctor zagovarja! Jeli moritev kaj manj zločinska in kaj manj kaznjiva, ako se zgodi pod ameriškim zvezdnatim praporom?

Iz brzobjavk.

Ebenhoch zopet državni poslanec V soboto je bil gorenjeavstrijski deželni glavar dr. Ebenhoch v kmečkem okraju Wels s 4378 od 5874 oddanih glasov zopet izvoljen državnim poslancem. Kandidat liberalnih strank je bil Achleitner. — Mladočehi in vlada. V torek dopoldne se snide parlamentarna komisija mladočehskega kluba, klubova seja se pa vrši isti dan zvečer. Načelnik dr. Pacak želi polnoštevilne udeležbe. — Agitacija za novo vsenemško glasiló. Za »All. Tagblatt«, ki prične izhajati s 1. aprilom, bodo sedaj po Dunaju agitirali vsi poslanci Schalkove barve. — Wolflove »umazane roke« bodo prali pred dunajskim sodiščem še 9. marca, ker je zahteval Schneiderjev zagovornik še

pojasnila, kaj je s prodajo »Ostd. Rundschau« neki tuji vladi. — Degodki v ogrski zbornici. Ogrska zbornica se tudi v soboto ni mogla prav nič pečati z vojno predlogo. Razgovor je bil edino le o odgovoru grofa Welsershaimba na izjavo v gosposki zbornici. — Nemiri v Kini. Vstasko gibanje v Kini zavzema vedno večje meje; iz Kwang si-ja se je razširilo že preko meje Human. V prelazu Yangy so vstasi zajeli 500 vojakov cesarske čete ter vse pobili. Zajeli so tudi velike množine orožja, ki so ga vojaki hoteli dovesti posadki v Chiguenu. — Revolucija na Haiti. Po poročilih iz Port of Spaina so vstasi po 12urnem boju vzeli mesto Corubana. Vse prodajalnice so oropali. Angleški poslaniki katoličani. Skoro v vseh večjih evropskih državah ima Anglija katolike za svoje zastopnike. Te dni je imenoval kralj takega poslanika za Vatikan.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. marca.

Slovenci pred sv. očetom. Jutri se poklonijo naši romarji sv. očetu. Izročili mu bodo čestitke velikanske večine slovenskega naroda, ki se od srca veseli, da je Bog poglavarja katoliške cerkve ohranil tako čilega Slavnostnega značaja pri nas nič ne moti, da se izvestna stranka absentira od proslave in da je o tej priliki ljubljanski župan postal tako »bolehen«, da je moral v Dalmacijo. S tem liberalna stranka obsoja samo sebe. Ljudstvo jo bode sodilo. »Slava Leonu!« donelo bode te dni iz tisoč in tisoč glasov po slovenski zemlji in slovenski narod bo v novič storil obljubo, da hoče ostati veren član katoliške cerkve, ki ga je ohranila preko vseh viharjev in mu v najhujših njegovih dneh, ko so ga izdajali za svoj dobiček oni, ki mu danes hote usiljevati krive nauke, oznanjevala besedo božjo v domačem jeziku. Ob tem veličastnem pojavu čustvovanja slovenskega naroda stoje naši nasprotniki kot žalostna slika slabote in zaslepljenja. V polnem prepričanju, da edin v katoliški veri bo ostal krepak in viharjem kljubujoč naš rod, klanjamo se globoko pred čestitim jubilantom. Slava Leonu! — Naši romarji so prišli danes v Rim. Včeraj so bili v Loretti. Število duhovnikov mej avstrijskimi romarji je častno, a število lajkov dosti večje. Zastopani so mej romarji vsi stanovi. Prav zanimiv je bil izlet v padovsko okolico. Nekaj ur pred našimi romarji se je pripeljal v Rim 5000 romarjev iz Belgije. Obširnejše poročilo sledi.

Jubilej svetega očeta v Gorici. V proslavo papeževe petindvajsetletnice so bile včeraj po vseh cerkvah slovesne službe božje. V Gorici je bila — kakor poroča »Gorica« — bakljada, ki je šla izpred prvostolne cerkve. Meščani so razsvetlili okna.

Proslava papeževega jubileja v Gradcu. Graški katoliki so včeraj popoldne ob 4. uri priredili v proslavo papeževega jubileja v »Harmoniji« in katoliškem delavskem domu slavnosti, ki sta bili številno obiskani in sta se sijajno izvršili. Pročodrimovci so hoteli proslaviti papežev jubilej po svoje. Za 3 ure popoldne so naznačili veliko protirimsko zborovanje v Aninih dvoranah. Tu bi se bili seve norčevali iz proslave papeža in udrihali po papežu in cerkvi. Tega zborovanja bi se bili udeležili tudi graški katoliki ter s svojim nastopom pokazali, da si ne dajo blatiti najsvetejših stvari, toda tega ni bilo treba, ker je policijsko oblastvo prepovedalo javno zborovanje sovražnikov Rima. Vršilo se je potem le neko zakotno zborovanje po § 2., ki pa je bilo popolno brezpomembno.

Klub katoliško-narodnih dež. poslancev s Kranjskega je imel v soboto v Ljubljani sejo, v kateri se je pokazalo popolno soglasje s parlamentarno komisijo. Prihodnji teden ima sejo izvrševalni odbor katoliškonarodne stranke, da sklepa ona dalje vanju izven parlamentarne akcije.

† Ravnatelj Andrej Žumer. V soboto smo sporočili, da je neizprosna smrt hitro pobrala iz vrst kranjskega učiteljstva o. kr. šolskega nadzornika ravnatelja g. Andreja Žumra. Rojen je bil g. Andrej Žumer leta 1847 v Gorjah na Gorenjskem ter je učiteljsko službo večinoma izvrševal v Ljubljani. Leta 1894 je bil imenovan šolskim nadzornikom za kranjski in radovljski okraj s

sedežem v Kranju. Sodeloval je mnogo pri „Učiteljskem Tovarišu“, kateremu je bil nekaj časa tudi urednik, dalje je bil dolgo časa predsednik „Slov. učit. društva“, odbornik „Slovenske Matice“, „Šolske Matice“ itd. Sodeloval je tudi pri izdaji nekaterih šolskih knjig. Odlikovan je bil z zlatim zaslužnim križcem s krono in častnim naslovom ravnatelj. Naj v miru počiva! Raz tukajšnje ljudske šole na Ledini vihra črna zastava.

Promociji. Na graškem vseučilišču je bil promoviran doktorjem prava g. Fran Goršič iz Ljubljane, sin pokojnega orglarskega mojstra. — Danes je bil promoviran doktorjem medicine gosp. Ferdo Kunelj.

Imenovan je definitivnim ravnateljem mestne realke v Idriji g. Karol Pirc.

Sodal. smi. C. za ljubljansko dekanijo ima v sredo 4. t. m. svoj mesečni sestanek.

Dar. Tukajšnji veletržec za steklenino gospod Fran Kolman je podaril Vincencijevi konferenci sv. Petra v Ljubljani povodom 50letnega obstoja njegove trgovine znatni prispevek 50 kron, za kateri dar se istemu v imenu napominane konference izreče prisrčna zahvala.

Umrl je bivši lekarnar v Tolminu Ernst Palisca.

Za tržaško luko je v državnem proračunu določenih 80 milijonov kron.

Novo parobrodno društvo Ljubljanska kreditna banka hoče združiti vsa doslej samostalna parobrodna društva v Dalmaciji in iz njih storiti eno veliko dalmatinsko parobrodno društvo. Ali morda tudi to spada k »boleznim« ljubljanskega župana, radi katere se sedaj mudi v Dalmaciji?

Pokopališče razširili bodo v Št. Petru na Notranjskem. V ta namen so poleg sedanjega pokopališča kupili svet za 7000 K.

Graščini Zalog in Luknja pri Prečini, last umrlega grofa Thurnau, je kupil Dunajčan Fr. Fass za 200.000 K.

Za trtnice podružnice kmetijske družbe kranjske izposloval je marljivi posl. g. Povše 10.000 K.

Konjska komata ukradel. Mesarju Petru Berniku v Št. Petru na Krašu je v soboto zvečer ukradel neznan tat dva komata in dve konjski uzdi. Tat je odšel proti Ljubljani.

Poskušen umor. Na Trati pri Cerkljah je dne 24. februarja t. l. nekdo ustrelil z revolverjem skozi okno pri Hacinovi hiši in zadel gospodarja Franceta Hacinu v levo stran života pod pazduho. Poškodba je lahka. Zločinec je gotovo imel namen, Hacinu umoriti. Orožniki zasledujejo storilca, a ves njihov trud je bil dosedaj brezuspešen.

Iz Idrije 1. marca. Danes v jutro je umrl v starosti 66 let g. Franc Gostiša, c. kr. jamski višji načelnik. Pred 14 dnevi je bil zadet od mrtvouda, nato je hiral, previden s sv. zakramenti je danes izdihnil. Malo časa je pokojnik užival pokoj, katerega je pač zaslužil, ko je 50 let zvesto služil. Ob 50 letnem cesarjevem jubileju je bil odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono, katero odlikovanje ga je silno razveselilo. Tudi cerkveni ključar je bil dolgo vrsto let. Član katoliške delavske družbe je bil od začetka, od lani tudi podporni član »podružnice Slomškove zveze« v Idriji. Mnogo bridkih ur je doživel, a ostal je trden; nepricakovano naglo ga kliče Bog od nas. Ob volitvah je stal moč vedno vstrajno v naših vrstah. Bil je silno skrben oče svojim otrokom, eden sin je rudniški oskrbnik, eden bogoslovec IV. leta, drugi otroci pa so tudi lepo oskrbljeni. Eden sin in hči sta učitelja na tukajšnji c. kr. rudniški šoli. Pogreb pokojnika bo v t. rek. — Včeraj pa smo spremili na poslednji pot g. Rafaela Gosler, ki je bil tudi c. kr. vpokojeni paznik. Mož je mnogo trpel, ker je bolehal že skoro leto dni. Tudi ta pokojnik je bil od pričetka ud katoliške delavske družbe. Počivajta v miru! Sorodnikom obeh mož naše iskreno sožalje!

Na plesu ubit. Iz Tinjana poročajo, da je na dan Pusta na nekem plesu kmet Žižgurič ustrelil kmeta Zunta. Poslednji je ostal mrtev na licu mesta.

Voda za Gorico. Mestni stavbeni urad v Gorici je izdelal načrt po katerem naj bi se napeljala pitna voda iz Čepovana v Gorico.

Propovedi v tržaško-koperski škofiji. V tržaško-koperski škofiji se propoveduje zdaj v 80 cerkvah v hrvaškem jeziku, v 72 cerkvah v slovenskem jeziku in le v 30 cerkvah v italijanskem jeziku.

Velika nesreča na morju. V bližini Pirana je valed goste megle parnik »Quarnero« trčnil v parnik »Carniolie«. Oba parnika sta močno poškodovana, vendar se ni noben potopil. Škoda na »Carnioliji« cenijo na 40.000 do 50.000 kron.

Tečaj za gornike in vinogradnike na Grmu pri Novem mestu. Vsed sklepa slavnega dež. zbora v IV. seji dne 21. junija l. 1901 priredi vodstvo deželne kmetijske šole na Grmu letos drugi tečaj za gornike in vinogradnike. V tem tečaju, kateri se bo 9. marca zjutraj pričel ter 15. marca končal, podučevalo se bodo gornike in vinogradnike praktično v vseh splošnih delih novega vinogradstva, osobito tudi v suhem cepeljenju trt na zamaške in v mahovitem ali stratificijskem cepeljenju. V mesecu juniju enkrat sledil bo za iste udeležence drugi tečaj za polletna vinogradska dela. Tisti gorniki in vinogradniki, kateri se žele tega tečaja udeležiti, zglasijo naj se glede sprejema pismeno ali ustmeno pri vodstvu na Grmu, oziroma pridejo naj dne 9. t. m. do 8. ure zjutraj na Grm. Revnejšim udeležencem podelilo se bo primerno denarno odškodnino za potovanje in mučenje na Grmu. Želeti je, da se tega tečaja dosti vinogradnikov udeleži.

Novo vojašnico za artilerijo nameravajo zidati v Mariboru.

Bicikel ukraden. Gostilničarju Francu Hartmannu na Vranskem je bil pred dnevi ukraden bicikel vreden 160 kron. Tatvine sumljiv je neki moški, star okoli 25 let, velike postave, črno oblečen, z rujavimi brkami, kateri jo je s kolesom odkuril proti Ljubljani.

Novice iz Amerike.

Slovenca povozil vlak V Bradocku Pa., se je ponesrečil Ivan Kmet, idoč zjutraj zgodaj na delo. Ravno isto jutro, so ulomili v njegovo stanovanje tatovi ter mu odnesli več vrednostnih stvari. Za tem je šel on na delo preko tirov Pittsburg & Lake Erie železnice, kjer ga je zasačil vlak, ter ga vbil na mestu. Mislilo se je izprva, da so ga vbili zločinci ter ga vrgli na tir, a po ožji preiskavi se je dognalo, da je vsako zlodejstvo pri njegovi smrti izključeno ker so pri njem našli 100 dolarjev denarja. Kmet zapušča v stari domovini ženo, s katero je živel v zakonu šele tri mesece.

Iz Clevelanda. V nedeljo 22. febr. je »Družba zmrtnosti« priredila v šolski dvorani sv. Vida svojo dramatično predstavo »Zamujen v vlak«. Med predstavo je igrala godba na lok. Pred pričetkom je imel govor g. Anton Godina. — Tukaj je umrl Janez Završek v starosti 36 let. Doma je bil iz Višnje gore.

Slovenec pred ameriški porotniki. Iz Joliet se poroča: Tukajšnji porotniki so obsodili Jožefa Blatnika na šestmesečno okrajno ječo, ker je predlanski božič z nožem zabodel Janeza Ferkota. Jožef Blatnika so vjeli detektivni meseca decembra v Clevelandu in ga pripeljali semkaj.

Mestnih volitev v Jolietu se bodo letos udeležili tudi Slovenci. Upanje je, da prodero s svojim kandidatom.

Ljubljanske novice.

V proslavo sv. očeta »Slovenska kršč. socialna zveza« (moški oddelek) slavi v nedeljo dne 8. sušca četrdesletni spomin, kar je trojna krona ovenčala Leona XIII. Vopred: Ob 1/9. uri zbirališče v »Katoliškem Domu«, odkoder odkorakamo z zastavo na čelu v nunsko cerkev. Ob 9. uri zjutraj v nunski cerkvi božja služba s pridigo. Ob 10. uri zjutraj slovesno zborovanje v veliki dvorani »Katoliškega Doma«. Vspored slavnostnemu zborovanju: 1. Papeževa himna, moški zbor. — 2. Ziva podoba: Sv. očeta slave delavski stanov. — 3. Luč na nebu Deklamocija. — Govori: a) Leon XIII. in Slovani. b) Katoliška cerkev za Leonove vlade. c) Vera in delo. d) Leon XIII. in delavske organizacije. e) Leon XIII. in delavsko varstvo. f) Papeštvo in socialno vprašanje. g) Sklepna beseda. — Naša pesem, moški zbor. — Somišljenike vabimo, da se udeležijo v velikem številu. — Odbor »Slovenske kršč. socialne zveze«.

Jutri ob 6. uri zvečer v ljubljansko stolnico! Jutri ob 6. uri zvečer se bo praznovala petindvajsetletnica kronanja papeža Leona XIII. v ljubljanski stolnici po sledečem vspevu: 1. H. Oberhoffer: »Slavnostni preludij«, svira na orglah prof. Anton Foerster. 2. Mihael Haller: »Tu es Petrus«, moški zbor z orglami. 3. Slovenski slavnostni govor, kanonik dr. Andrej Karlin. 4. Jožef Haydn: »Du bist«, dem Ruhm und Ehre gebührt, mešani zbor. — 5. Nemški slavnostni govor, P. Ferd. Schütz S. J. 6. Ant. Foerster: »Slavospev Leona XIII.«, mešani zbor s tenor-solo in z orglami. 7. Sv. blagoslov. Koralni: »Tantum ergo«, celi zbor enoglasno z orglami. 8. Jos. Modlmayer: »Kristusova cerkev«, za enoglasni zbor, moški četverošpev in orgle. — Glasbene in pevske točke izvaja »Cecilijino društvo« v Ljubljani pod vodstvom svojega glasbenega vodje g. prof. Antona Foersterja in s pomočjo pevskih zborov: stolnaga, šentjakobskega, frančiškanskega in šempeterkega.

Na adresi mestnega magistrata. Piše se nam: Pretečeni teden vozilo nas je več voznikov gramoz pri mestnem magistratu ljubljanskem in zahtevalo se je od nas, da vsak voznik odpelje 6 krat na dan. Vsak trezno misleči človek mora pripoznati, da je to nemogoče, ker pota iz jame so taka, da se vdira voz do polovice koles in se na ta način vrši pravo trpinčenje živali in ljudi. Ako pa voznik ne odpelje 6 krat na dan, odtrgajo kar tebi nič meni nič četrt dnevnega zaslužka. Z ozirom na to, da je pri mestnem magistratu že tako slabo plačana vozina, se poudrežno prizadeji mestnemu magistratu priporočati v pretres, ako je zgoraj opisano postopanje pravično. Naj magistrat naroči nadzornikom in priganjačem, da v prihodnje bolj pravično in milostno z vozniki postopajo. — Več prizadetih.

Posebni vlak z — izseljenci. Včeraj zjutraj pripeljalo se je od agenta Misljerja in Maška v Zagrebu 348 Hrvatov s posebnim vlakom v Ljubljano, odkoder so se ob 8. uri odpeljali naprej. Vsi izseljenci gredo v Ameriko. Peljali so se v tovornih vozovih.

Havelok ukradel. Lorberjevemu hlapcu Jakobu Hostniku v Kolodvorskih ulicah št. 34, je danes ponoči bil ukraden iz veže rujav havelok.

Pevskega društva »Ljubljana« redni občni zbor vršil se je včeraj v nedeljo 1. marca t. l. ob 3. uri popoldne ob polnoštevili vdeležbi članov v »Narodnem Domu«. Občnega zbora vdeležilo se pa je tudi nekaj podpornih članov, to pa radi tega, ker je bil na dnevnem redu tudi razgovor o združitvi ljubljanskih pevskih društev »Ljubljana« in »Slavec«. Po pozdravu predsednika pričela se je debata o združitvi. Predsednik gosp. Orehek je priporočal to združitve. Združitve priporočala sta tudi gosp. Janko Bleiweis in g. dr. M. Pirc. Slednjič se je sklenilo, da pevsko društvo »Ljubljana« v principu ni proti združitvi in da je vedno pripravljeno združiti se z društvom »Slavec«, toda le tedaj, ako bodo pogoji taki, da so častni in sprejemljivi za društvo »Ljubljana«. Novo ime naj bi bilo »Ljubljanski Slavec« ali »Slavec Ljubljana združeni društvi«. Mesto odstopivšega predsednika gosp. Fran Orehka, kateri je zopetno izvolitev odklonil, izvoljen je bil vaklikom predsednikom g. I. Gottthard, podpredsednikom pa Makso Armich. Iz blagajniškega poročila je posneti, da društveno blaginjsko stanje ni tako slabo ter da so različne vesti le izrodek domišljije nekaterih sovražnikov društva, kateri hečejo s takimi govoricami, na frivolni način izpodkopavati ugled društva. Pevsko društvo Ljubljana ima sedaj 48 izvršujočih članov, 270 podpornih, 8 ustanovnih, ter dva častna. O združitvi se čujejo razni glasovi. Združitve bi bila lepa, ako bi služila le slovenski pesmi in ne strankarstvu. Ako bo kaj takega mogoče doseči pod nameravanim dr. Trillerjevim predstvom, je drugo vprašanje.

Najdeno na južni kolodvoru. V času od 20. do 27. svečana t. l. sta bila najdena na južnem kolodvoru en klobuk in en dežnik.

Uro ukradel. Srebrna ura z nikelnasto verižico je bila ukradena Turkovemu hlapcu Urbanu Pikelnu na Radeckega cesti št. 3. Tatvine sumljiv je neki hlapec, ki je ravno tam služil, a je sedaj pobegnil.

»Deutscher Verein« ljubljanskih Nemcev je imel predvčerajšnjim občni zbor. Na novo je prišel v odbor dr. Ervin Ambrositsch.

Vaja vojakov. V soboto ob pol 6. uri zjutraj je odšla tukajšnja posadka na veliko vajo v okolico in se je vrnila še le ob 4. uri popoldne.

Imejatelj trdke Schupeutz je g. Adolf Perles in dolgoletni poslovodja gosp. Daniel Lerider.

Tatvina v Čaksovi gostilni. V Čaksovi gostilni na Radeckega cesti je ukradel včeraj popoldne Anton Poznik, vojak v Zrebčarji na Selu, trgovskemu potniku Ivanu Kanovarju, mej časom, ko je ta šel za ne koliko časa iz gostilne, iz haveloka 7 kron in jo potegnil iz gostilne. Pozneje ga je v Prešernovih ulicah prijel policaj. Imel je takrat pri sebi še 4 krone, drugo pa je bil že zapravlil. Policija je izročila Poznika vojaški patrulji, katera ga je odpeljala v zapor. Poznik je na glasu tat.

Božjast ga je vrgla. Včeraj ob pol 11 uri je med mašo v Križevniški cerkvi vrgla božjast Jožefa Moseta, stanujočega na Turjaškem trgu št. 4, česar so se navzoče dame tako prestrašile, da so bežale iz cerkve. Magistratni sluga Nikolaj Rus je Mosetu pomagal in ko je prišel k sebi, ga je odpeljal domov.

Slabo ji je prišlo. V prodajalnici mleka v Židovskih ulicah je včeraj popoldne nenkrat prišlo slabo gospej Ani Lilegovi tako, da je nezavestna padla skupaj. Prepeljali so jo z rašilnim vozom v bolnišnico.

Voz podrl. V Prešernovih ulicah je danes popoldne hlapec Ivan Kovač, v službi pri Malešniku na Poljanski cesti št. 50, s tovornim vozom podrl mlekarški voziček posestnici Mariji Bezlan, da se je na vozičku zlomilo oje in se razbile steklenice.

„Da ne boste rekli, da smo godci berači“, je dejal danes po noči neki godec v kavarni „Avstria“ in postavil med goste na mizo steklenico šampance. Dostavil je še „to plačam jaz“ in udaril s pestjo po mizi, da se je razletela na kosce. Ker ni hotel mize plačati in je le še naprej razgrajal, morali so ga aretirati.

Kotiček za liberalce.

Nova cerkev v Evropi! Ne smeajte se! To je resna stvar. Zakaj bi ravno Amerika imela toliko verskih ločin, zakaj bi se verska ločenja ne pomnožila tudi v Evropi in celo na — Kranjskem, si mislijo naši liberalci. In tu pri nas na Kranjskem se pripravljajo nekaj velikanskega. Poslušajte: »V nekaj pobožni kranjski deželi je na tisoče intisoče ljudi pripravljenih izstopiti iz katoliške cerkve«. To je v soboto zapisal g. Malovrh v »Narodu«. »In Rim se ne gane! To je za nas dovolj!« izjavlja g. Malovrh, ki misli, da je prišel čas, ko bo lahko določeval, v katero cerkev naj prestopijo liberalci. Zakaj bi tudi v tem pogledu ne teroriziral napredne gospode. Ali cerkve, v katero bi bilo ugodno prestopiti liberalcem, niti Malovrh doslej ne pozna. Zato utegnejo napraviti Malovrhovci nekaj svojega, morda svojo lastno »vero«. To »vero« je »Narod« odkril že pred letoma z izjavo, »da je vseeno, kakšne vere da je človek«; da bi se ognil že naprej vsakemu napačnemu tolmačenju, je napisal pretekli teden, »da je popolnoma vseeno, kje je kdo pokopani, ali v blagoslovljeni ali v neblagoslovljeni zemlji«. Zato je »Narod« tudi pričel agitacijo za »brezkonfesionalno pokopališče, kjer bomo vsi Ljubljančani enakopravni, ne glede, kake vere je bil kdo in kako je šel s tega sveta«. In za ljudi s takimi nazori naj bi se Rim ganil? Tudi drugi se ne bodo zanje poganjali. Gg. liberalci naj si nikar ne domišljujejo, da bodo take izbruhe trpeli mej seboj protestantje ali celo pravoslavni. Zato skoro ne bo drugače, da Malovrh na podlagi svojih dosedanjih naukov ustanovi za liberalce posebno »cerkev«, ki bo višek njihove konfuznosti, ali pa pusti, da ostane, kakor doslej, tistim, ki se strinjajo z njegovimi nauki, tudi odslej njihova edina »cerkev« — oštarija.

Stališče »narodnonapredne stranke« in jubilej sv. očeta. Ni je na svetu stranke, ki bi zavzela o priliki jubileja sv. očeta tako žalostno in klaverno stališče, kakor liberalna stranka na Kranjskem. Tisti »Narod«, o katerem je g. dr. Triller dejal, da ni glasilo »narodnonapredne stranke«, govori v uvodnem članku v nje imenu. Res žalostna stranka! Malovrh je odločil, da se »Narodovi« pristaši jubileja sv. očeta ne smejo udeležiti, to »inteligenca« bere, se pusti terorizirati in vse skupaj se potem imenuje »narodnonapredna stranka«. Jubileja se ne kaže udeležiti v znak protesta proti razmeram, ki so jih v naših krajih ustvarili papeževi uradniki, škofje in drugi duhovniki. Tako je zapisal Malovrh, čegar umazano pero je ustvarilo razmere, ki marsikomu niso ljube. Ali naj molči duhovščina in katoliško naše ljudstvo, če so se v »Narodu« pokladale sv. očetu najhujše kletve v usta, ali naj molčimo, ko je »Narod« prinašal dolgovzne slandave članke za luteranstvo, ko je »Narod« Slomškove besede »Slovenec« naj bosta sveti dve reči: sv. vera in beseda materina« imenoval izzivanje narodnonapredne stranke, ko je kot zvest opreda nemške misli proglašal za »budodetstvo«, da je mej Slovenci katoličanstvo premagalo luteranstvo, ko je sramotil Mater Božjo in božanstvo Kristusovo, ko se je norčeval tako podlo, kakor doslej še noben list v Evropi, iz vsega, kar je katoličanu svetega, ko je katoliško cerkev krivoverako proglašal za novo obliko poganke rimske države, ko je vso katoliško znanost proglašal za sleparijo? V vsaki »Narodovi« številki je nagromadeno toliko grdih napadov, da morajo v vsakem poštenem človeku roditi odpor. In če je na »Narodove« napade vstalo ljudstvo in se pridružil svojim duhovnikom — zakaj ječite sedaj nad razmerami, katere ste si sami vstvarili? Ali menite, da bomo mirno prenašali »Narodovo« protiversko agitacijo. Ako je sploh še kaj resnih ljudi meje takozvano »narodnonapredno stranko«, otresejo se naj »Narodovega« terorizma, pa bodo skoro druge razmere.

Liberalni napadi na sv. očeta. »Narod« trdi tudi, da Leon XIII. ni ničesar storil za Slovane. No »Elinost« tržaška je drugega mnenja. »Elinost« pravi: »Diven je bil Leon XIII. v svojem nastopu do Slovanov!« Toda seveda, »Narod« ne more drugače. »Narodu« dela samo tisti, kdor tuli z Wolfovi in kranjskimi liberalci zoper »tarje« in Rim. Kakor čujemo, bo izdal Malovrh v »Narodu« celo ukaz: V vsakem mestu, v vsakem kraju naj se postavi drog in na drog naj se obesi dr. Tavčarjev klobuk (za klobuke se bo osnovala prav ta namen nova »narodna« firma). Kdor se ne odkrije pred tem klobukom, ta je »farovski podrepnik«, »tonzuriran kozliček« in kar ima

Se drugih takih lepih naslovov v zalogi Tav-
darjev "Alter ego" — dični Malovrh! —
Leon XIII. je degradiral sv. Cirila in Me-
toda — to je povedal v soboto "Narod".
Verjel mu bo to pač kak "frajtar", ki je
zamudil uro in so mu zdaj odvzeli "lepe
beli zvezdici". Le on čuti, le on ve, kaj se
pravi to — degradirati! Tudi kakega svet-
nika je morda mogoče degradirati, toda
svetnike degradirati — to umetnijo bi
utegnili znati le Malovrh ali pa kak tak,
ki bi nazadnje tudi svetnika ukradel z al-
tarja, če je pozlačen, in ga tako degradiral!

Malovrhov pouk "inteli-
genci" o papeštvu. "Inteligenci" je
te dni zijala na vsa usta. Malovrh ji je pi-
santil o papeštvu. Pravil ji je, da je časih kak
70 letni kardinal moral nositi 80 letnega pa-
peža "štuparama", (Dobesedno iz "Naroda")
da je sedanji papež "suh in neroden". "Dva
kardinala sta svoje tovariše zabavala s tem,
da sta zasmejuje posnemala sedanjega pa-
peža, da sta delala "frise". Tako "Narod".
In "inteligenci" je pri tem zijala. ... Malo-
vrh res veliko ve. Boljšega take "inteligenci"
res ni vredna.

Liberalizem na kantu. Res
silno slabo se mora goditi liberalcem da
vsako občinsko volitev, kjer so doslej neo-
majano gospodovali in kjer slučajno sedaj
le z največjim naporom že prodero, razkriče
kot velikansko liberalno zmago. Koga hočete
s tem slepariti. Nas ne bodete. Ako si "in-
teligenci" pusti o pravem položaju metati
peska v oči, je to njena stvar.

"Časih je lušno b'lo, zdaj
pa ni več tako". Tako so si mislili ne-
kateri liberalci, ki so brali sobotni "Narod",
ki je pisal, da bi "to kar uganja klerikalna
stranka na Kranjskem, drugod v Evropi bilo
popolnoma nemogoče, ker bi povsod pov-
zročilo krvavo revolucijo z vsemi
strahotami, ki jih navadno
spremljajo". Liberalci so si pri tem
mislili, kako prijetno je bilo časih, ko so
potrkal v "Naroda", pa so imeli demon-
stracijo. Toda ljudje so postali pametnejši
in ne gredo na litanije liberalni gospodi,
kadar bi se tej gospodi zazdelo. Demonstra-
cije proti duhovščini bi radi imeli ti go-
spodje, ki širokim ljudskim ma-
sam pritrgavajo volivno pra-
vico. Ti gospodje so tako neumni, da mi-
slijo, da bo ljudstvo demonstrialo za libe-
ralno politiko. Da, da, tako postopanje proti
ljudstvu, proti splošni volivni pravici, katero
se pri nas opazuje na liberalni strani, bi
povsod drugod povzročilo krvavo revolucijo
z vsemi strahotami, ki jih navadno spreml-
ljajo. ... Gospodje ne kličite "vraga", da
ne boste še bolj žalostno nekoč peli: "Časih
je lušno b'lo, zdaj pa ni več tako; časih
smo vince pil', zdaj pa — vodo".

Kanonik — prosto zidar. "Sl.
Narod" pripoveduje zanimivo novico, da je
bil umrl olomuški kanonik vitez Premer-
stein prosto zidar. Kanonik Friderik vit. Pre-
merstein je bil rojen Ljubljancan in predno
je odšel v Olomuc, ljubljanski kanonik. Kako
je to, da nihče ni videl, kaj tiči v tem možu?
Kako torej, da se je še le po njegovi smrti,
in sicer še le sedaj izvedelo, kaj je bil prav
za prav ta mož. Čujte! Premerstein si je
sam napisal nagrobni napis. V tem izraza v
latinskem jeziku (v rimokatoliškem!), da ve-
ruje v Jezusa od mrtvih vstalega! Kaj ne,
popolnoma framasonsko! Najlepše pa pride
sedaj! Kamnosek je okrasil konec z dvema
znakoma, namreč s svastiko in s trikotom.
In to je, čujte, znamenje in dokaz, da je bil
rajnki framason! Učeni uredniki "Slov. Na-
roda" seveda ne vedo, kaj je "svastika"
(kdo bi jim to v greh štel!), zato naj se pa
pouče, da se tako znamenje v heraldiki po-
gostoma nahaja. (Prim.: Sacken-Weittenhil-
ler: Heraldik. Str. 83.) Ko bi hoteli biti
zlobni, bi pa dokazali iz "Narodove" uče-
nosti in modrosti, da so framasoni že več
ko tisoč let na svetu in da so bili katoliški
alikarji že okoli leta 1300 tudi framasoni,
ker je eden izmed njih v ilustraciji sveto-
pisemske dogodbe narisal dve svastiki (Pri-
meri: Laib-schwarz: Biblia Pauperum.) V
kratkem nam bo "Narod" dokazal, da so
naše gotike cerkve sezidali framasoni, ker
se na vsaki nahaja klesarsko znamenje, katero
si bodo "Narodovi" uredniki razlagali za
framasonski znak. "Narodu" svetujemo, naj
si vzame na svoje iznajdbe patent. Slednjič
bodi vnovič pripomnjeno, da onih dveh zna-
kov, ki sta češkemu listu in Narodu v iz-
podtiko, ni v Premersteinovem testamentu,
temveč sta le samovoljni pride-
vek k amnosekov. Torej tudi nič ne
izda na nju sloneča laž, naj že izhaja od
koder si bodi.

Proti Petrovemu novdiču
vpijejo liberalci. Te pravice pač nimajo, ker
rič ne dajo za to in tudi nihče od njih tega
ne zahteva. Ako bi ljudje dajali za ljubljans-
ki fratarski "Narodni Dom" ali pa za Ga-
brščekov "Narodni sklad", pa bi bilo vse
prav liberalcem. Ker vemo, da sv. oče Pe-
trov novdič uporablja v prvi vrsti za razšir-
jenje katoliške vere med pogani in za kul-
turne mislilske naprave, je bevskanje libe-
ralnih listov tem značilneje, in le kaže, da

imajo vse raje nego širjenje in moč katoli-
čanstva.

Književnost in umetnost.

* Slovensko gledališče. (Sen
kresne noči.) Romančna bajka v petih
dejanjih. — Napisal William Shakespeare.
Uglasbil F. Mendelssohn. Kadar hočejo raz-
lični komentatorji in poznavalci Shakespea-
rovih del postaviti dela nedosežnega genija
v dotiko s človeštvom in njega razvitkom,
tedaj stavijo "Sen kresne noči" v jedno
vrsto z "Romeom in Julijo". Znano je, da
pesnik ni napisal tragedije ljubezni iz same
fantazije, temveč tudi iz ljubezni ranjenega
srca. V "Snu kresne noči" pa se nam kaže
pesnik v trenutku, ko se je prebudil iz omo-
tice ljubezni, postal trezen in — ironičen.
Tako imenujemo lahko "Romeo in Julija"
tragično apoteozo človeškega življenja v lju-
bezni. — "Sen kresne noči" pa veselo iro-
nijo takemu življenju.

Mnogo se je razpravljalo in pisalo o
tem, ali je napisal Shakespeare to delo kot
"Gelegenheitsdichtung", ali ne. M. Bernays,
Bodenstedt i. dr. pa smatrajo "Sen kresne
noči" za breztendenčno pesen, prosto fanta-
stično igro, podobno snu poletne noči.

F. Mendelssohn je udahnil temu snu
življenje s svojo krasno godbo, ki zaziblje
človeka v prijeten polusen, v katerem gleda
in čuti, kako se igrajo nadzemne moči z
zaslepljenimi, ljubezni pijanimi ljudmi, ki
delajo in čutijo zopet kakor človek v snu.
Potem pa se jim smeje in smeje se samemu
sebi s tistim smehom spoznanja. In smeje
se tudi vsem onim, ki trdijo o tebi, globoki
Shakespeare, da nisi vedel, kaj si delal in
nam vendar izklesal glavo Hamletovo. . .

Da ne bode uprizoritve "Sen kresne
noči" dosegla na slovenskem odru tiste vi-
šine, ki se ji spodobi tudi na našem odru,
o tem smo bili prepričani že poprej, sodeč
po pripravah in različnih reklamnih poro-
čilih. Vsekakor pa smo pričakovali, da se
bodejo utopili naši igralci z nekoliko več
čustvom in fineso v to delo, kakor se je to
zgodilo pri premijeri. Ze scenerija sama je
bila jako bogata in potem te nimfe in
vile. Kako strašno neokretni in nefini so ti
ljudje! Življenje je dala nekaterim prizorom
samo gđ. Kreisova (Malik) s svojo res
ljubko igro in prednašanjem. Glavne vloge
so bile v rokah gospodov Danilo (Te-
zej), Nučič (Ege), Hašler (Lisander),
Dobrovolny (Demetri), Verovšek
(Kozobrin, tesar), Lier (Možina, tkalec),
Boleška (Pust, mehotrp) in dam Dra-
gutiničeva (Hippolita), Dobro-
volna (Hermija), Ruckova (Helena),
Džnilova (Oberon) in Bergantova
(Titanijsa). Podrobneje ocenjevanje vseh teh
vlog si prihranimo za prihodnjič, ako bo to
potreba.

Pohvalno pa nam je omeniti orkester,
ki je rešil svojo težko nalogo pod vodstvom
kapelnika Beniška nepričakovano dobro,
ako upoštevamo, da je imel jedno samo
skušnjo.

Večjega poglobljenja v mnogobrojne fi-
nese krasne Mendelssohnove godbe sicer ne
smemo zahtevati, kajti to ni navada pri nas.
Gledališče je bilo skoro razprodano. —
Jutri ponavljajo "Sen kresne noči".

* Veliki ruski koncert v Ljubljani.
— Marija Ivanovna pl. Gorlenko Do-
lina. Ruska umetnica gospa Marija
Ivanovna pl. Gorlenko - Do-
lina, primadona (kontra-altistinja) carske
ruske opere v Petrogradu, katera pose-
ti v soboto dne 7. marca Ljub-
ljano, je hči višjega ruskega častnika,
polkovnika, ki je v ruski vojaški službi v
srednji Aziji umrl. Po smrti svojega očeta
se je vrnila v Rusijo, je v Carskem Selu
dovršila gimnazijske študije ter napravila
maturu z odliko. Visoki ruski dostojanstve-
nik jo je pregovoril, da ie v gledališču, v
carski operi, v ulogi "Vanja" v Glinkega
ruski narodni operi "Življenje za carja" na-
stopila. Njen uspeh je bil popoln in od tega
časa je postala "Vanja" njena najlepša
operna uloga, kar svedoči o vsa ruska me-
sta, v katerih je nastopala. Po prvih njenih
uspehih se je kmalu podala v inozemstvo.
Učila se je dalje v Parizu in v Italiji. Do-
končavši v inozemstvu svoje pevške študije
se je povrnila v Rusijo ter še bolj zaslo-
vela.

Slava Gorlenko - Doline se je brzo raz-
nesla po vsej Evropi in pozvali so jo, da
naj poje v Berlinu, na Dunaju, v Pragi, v
Carigradu, Sofiji, Belgradu, Bukareštu in
osobito mnogokrat v Parizu.

V Rusiji so njeni koncerti največičan-
stvenejši in najslajnejši. Pri njih prisostvuje
ovet petrogradske aristokracije s člani carske
obitelji. Od svojih petrogradskih koncertov
vsako leto jednega posvečuje inozemski mu-
zik in izvajanju del inozem-
skih umetnikov, katere v rusko vi-
soko družbo vpeljava.

Vladarji raznih držav so jo z mnogimi
odlikovanji odlikovali.

Letos posesti gospa Gorlenko - Dolina
Prago, Dunaj, Budimpešto, Ljubljano, Rim

(kjer bo pela v kraljevski muzikalni akade-
miji sv. Cecilije), Pariz (kjer bo povabljena
na koncert Colonnea). Na povratku iz Pa-
riza posesti glavna češka in moravska mesta
ter Bukarešt.

Ljubljano obišče, ker želi spoznati slo-
venski narod in njega kulturne razmere ter
želi, da se Slovenci vsaj nekoliko seznanijo
s krasnimi skladbami ruskih glasbenih
mojstrov.

* Veliki ruski koncert v Ljub-
ljani. Pri koncertu ruske dvorne operne
pevke, gospe Marije Ivanovne pl.
Gorlenko - Doline dne 7. marca
bodo sodelovali tudi koncertna pianistinja
Marija Nedbalova iz Prage (sestra
dirigenta češke filharmonije in bivša operna
pevka slovenskega gledališča) ter moški
zbor "Glasbene Matice". Sedeži
za ta veleznanimiv koncert se dobivajo v tr-
govini g. J. Lozarja na Mestnem trgu.

* "Glasbena Matica". Pevci moškega
zbor se vabijo, da pridejo nocoj ob 8. uri
zanesljivo in polnoštevilno v Glasbena
Matico.

* Koncert Nadine Slavjanske je
včeraj na Reki sijajno vspel. Vstopnice za
koncert v Ljubljani se že prodajajo v Šesar-
kovi trafiki v Šelenburgovih ulicah.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Očega je preprodil. Fant Anton
Zavrl zagledal se je v Katrjaknikovo Micko
v Velesovem, kar pa očetu Jožefu Ropretu,
posestniku, ni bilo po volji. Dne 4. janua-
rija t. l. pozno na večer sta ga pri vasa-
vanju zasledila Jožef in njegov sin Miha
Ropret; prvi ga je vdaril s tako silo z roko
po ustih, da mu je izbil dva zoba in mu
tudi čeljusti prebil. Ker se je dognalo, da je
obdolženec to storil v silobranu, obsodilo ga
je deželno sodišče le na 14 dni zapora. —
Kamen v gostilno zagnal. V Voz-
lovi gostilni na Razpotju je lansko leto, dne
16. mar., boječ se, da se iz nastalega prepira po-
javi pretep, krčmar najhujše razgrajajoče ed-
slovil iz gostilne, med njimi tudi hlapca An-
tona Eržena iz Zahriba. To je tega tako
vzelo, da je vrgel pest debel kamen v okno
gostilne, kateri je priletel v okvir, nato pa od-
letel skozi šipe v sobo ter zadel krčmarja na
levo stran glave. Eržen se zagovarja, da je
vse to v pijanosti naredil. Sodni dvor ga je
pa obsodil na dva meseca težke ječe. —
Napaden ženin. V Grašljevih hosti je
delalo več fantov; po delu so se potem po-
dali v Novakovo gostilno na Šenturški gori,
ker jim je Lovrenc Grobelj za žganje plačal.
Popolno pijani so potem napadli mimo idočo
Janeza Žagarja in njegovega tovariša ter ju
pognali v beg. Kmalu na to je pripeljal že-
nin voz z bališem, katerega so spremljevali
nevesta in njeni stariši. Vsed nastalega pre-
pira vnel se je pretep. Posestnikov sin Jože
Podgoršek vdaril je z gnojnimi vilami ženina
in mu zlomil levo roko. Primož Zamlen po-
sestnikov sin je pa napal nevestinega očeta
in njegovo ženo po roki udaril; nasproti je
pa ženin v silobranu napadalca Podgorškega
s cepinom zadel v desno ledje in ga težko
poškodoval. Sodni dvor je obsodil Podgor-
škega na 14 mesecev, Zamlena pa na 10 me-
secev težke ječe; Lojze Žagar je bil oproščen. —

* * *
Napadalec na slovensko igralko
gđ. Kreisovo delavec Žagar je stal
danes pred tukajšnjimi porotniki. Radi na-
pada ropa in poskušenege posilstva je Žagar
dobil 14 let ječe.

Razne stvari.

— Papeževe slavnosti ob 25let-
nici v Rimu. V petek 20. febru-
varija v 25letnični dan izvolitve kardi-
nala Joahima Pecci za papeža, ki si je na-
del ime Leona XIII., se je vršilo v Rimu
naslednje: Kardinalvikarij je oddal v sprem-
stvu v Rimu navzočih škofov papežu zlato
tiaro, ki je simbol trojnate papeške oblasti.
To je dar katolikov vseh narodnosti in vseh
škofij na zemlji. — Slavnostni jubilejski od-
bor je oddal papežu Petrov novdič.
Iz tega denarja naj se popravi cerkev sve-
tega Ivana v Lateranu, ki je papeževa ka-
tedrala, mati-cerkve rimskih cerkva in cer-
kva vesoljnega sveta — Romarji iz
Lombardije so oddali po svojem kar-
dinal-nadškofu veliko spominsko svetinjo v
zlatu, v srebru in v bronci, obenem z mo-
deli, v kojih je bila vlita. — Namestnik ka-
toliškega škofovstva kardinal-nadškof iz Fe-
rara je daroval zlata ključa, simbol
najvišje papeževe oblasti. To je dar škofov
iz vesoljnega sveta. V petek 20., so-
boto 21. in nedeljo 22. febru-
arija se je vršila slovesna tri dnev-
nica. Osnovali so jo župniki rimskega
mesta v cerkvi sv. apostolov. V nedeljo zju-
traj je imel kardinalvikarij ob asistenci mest-
nih župnikov sveto opravilo. Zvečer je tudi
on podelil sveti blagoslov. Ljudstvo je slo-
vesno zapelo: "Te Deum". — V nedeljo
22. februarija opoldne je bil sla-
vnostni obed prirejen tisoč
revezem. Oskrbel ga je internacionalni

komite v imenu vseh vernikov na svetu.
Vršil se je v Vatikanu na čast papežu, očetu
revezev. Namen gostovanju je bil, naj bi se
ne le z molitvami, nego tudi z dobrimi deli
— kot je podpora revežev — praznovalo to
papeževanje. — Jutri v torek dne
3. marca poje papeževa kapela
v Vatikanu v vprido romarjev iz Pie-
monta, Ligurije, Toskane, Beneškega, Ro-
manije, iz Mark, Umbriškega, iz škofije Nica,
iz Avatrije, Nemčije, Belgijskega i. dr. — V
vspredu je dalje določeno: Svetega očeta
slovesno prineso v Vatikan
na novem prestolu, ki so mu ga
za 25letnico podarili njegovi komorniki. Do
sedaj se je Leon nosil na onem Pija IX., v
kojem je vdelen še tudi tega papeža grb.
Tiaro bo imel, kojo je v dar prejel 20. fe-
bruvarija t. l. Papež podeli blagoslov mestu
in svetu — urbi et orbis. — Četrtek
dne 5. marca se izvrši slovesno
zborovanje v cerkvi sv. apo-
stolov. Govorilo se bo. Mojster Don
Lovro Perosi pa vodi muzikalne točke.
— V petek 6., soboto 7. in ne-
deljo 8. marca slovesna tri-
dnevica, ki jo vprizori slavnostni ju-
bilejski odbor v cerkvi del Jesu. Navzoče-
vali bodo zastopniki vseh katoliških rimskih
družb. — V torek dne 28. aprila.
Ta dan dočaka Leon XIII. prav
natančno leta, mesece in
dneve pontifikata sv. Petra na
rimskem prestolu. Slavnostni jubi-
lejski odbor, internacionalni komite, deputa-
cije in v Rim došli romarji izrazijo Leonu
XIII. v imenu katoliškega sveta svoja voščila.

Papež razsojaveo. Sv. oče Leon
XIII. je večkrat prevzel silno težavno in od-
govornosti polno nalogo posredovalca mej
posamnimi državami. Posebno znamenita je
njegova razsodba glede razpora mej Spanijo
in Nemčijo v zadevi Karolin. Oficialno je
prevzel posredovanje 24. sept. 1885 in že
22. okt. je razposlal kardinal Jakobini ko-
nečno razsodbo kabinetoma v Berlin in
Madrid. Dne 17. dec. 1885 je bila v Vati-
kanu sklenjena definitivna pogodba. — Dalje
je papež z vspehom posredoval v razporu
leta 1892 mej Portugalom in Belgijo glede
ozemlja Congo in l. 1895 mej republiko S.
Domingo in Haiti v njih mejnih preprih.

Ali doživi Leon XIII. sto let?
"Echo de Paris" je priobčil neki razgovor s
telesnim zdravnikom papeža, Lapponjem, ki
pravi, da papež Leon zbog svoje nenavadne
življenske moči gotovo doživi sto let.

Mati sv. očeta Leona XIII. Mati
papeža Leona XIII., grofinja Ana Pecci, je
umrla dne 5. avg. 1824 v starosti 51 let,
7 mesecev in 11 dni. V dobi 19 let se je
poročila donna Ana Frančiška Buzzi Pro-
speri iz Corija s papeževim polkovnikom
grofom Dominikom Ludvikom Pecci dne
27. sept. 1791. ter se po poroki preselila iz
rojstnega kraja v grad Peccijev v Carpineto.
Bila je veskoozi zgled krščanske matere in
vrle skrbne gospodinje. Njena dobrednost
je bila znana daleč na okolu. Predvsem je
skrbno materinsko pazila na malega Nino,
sedanjega papeža. Ob njeni smrti je vzkli-
knul žalosti prevzet soprog grof Pecci: "Ho
perduto la colonna della casa!" — hišni
stebler sem izgubil. Hvaležni sin Leon XIII.
jej je v Rimu postavil krasen spomenik z
obširnimi napisom.

Starost papežev. Leo XIII. je 263.
papež. Od teh 263 papežev jih je pač malo,
kateri bi vodili sv. cerkev 25 let. Po dovr-
šenem jubileju je Leo XIII. tretji papež,
ker samo dva papeža sta vladala več nego
25 let. In sicer Sv. Agaton in Gregor IX.

O zdravju sv. očeta poročajo hero-
linski listi, da se je zdravnik svetega očeta
Leona XIII. profesor Mazzoni izavil sledeče:
sv. oče je telesno pravi čudež. Vsako leto,
čim stareji postane, je navidezno bolj krepak
in bolj zdrav. Konstitucija papeževa je enaka
telesni konstituciji mladega moža, vsi njegovi
organi so zdravi. Njegov organizem funkci-
onira brez vsake napake; niti sledu ni o kaki
srčni napaki ali o podobnih simptonih; sv.
oče vidi brez očal in hodi brez palice okoli.
Slači in oblači se 93 letni starček sam in
dela na dan 14 do 15 ur.

Se nekaj o zdravju sv. Očeta
Leona XIII. Pred nekaj dnevi je bil papež
nekoliko prehlajen, kar se je poznalo na
glasu, ki je postal nizek bariton. Poroča se,
da vzemirljivo vesti, ki so bile v soboto
razširjene, imajo za podlago le to, da je sv.
Oče bil vsled velikega napora zadnjih dni
nekoliko utrujen. Zdaj je dober, a starost se
mu zelo pozna. Med sv. mašo težko stoji in
se vedno opira z rokami. Zato ne masuje
večinoma več javno, ampak doma. Streže
mu njegov zvesti sluga Centra. Zb več
nima papež, tudi umetnih ne. Vsak večer,
ko gre spat, ga sluga Centra zaklene in
vzame ključ seboj. Zdravnik je papežu že
odsvetoval, naj to navado izpremeni, kajti
če mu pride po noči nenadoma slabo, nima
nikogar. A papež se ne udá. Zato pa sluga
vedno, če se mu zdi papež slabši, spi pred
vratni papeževe sobe, ne da bi sv. Oče za
to kaj vedel. Čudovit je spomin sv. Očeta.
Tudi malenkostne podrobnosti si vse za-
pomni. Nedavno je bil pri njem neki zu-
nanji kardinal. Ko odbaja, reče papežu, naj

blagoslovi še njegovega sluga Janeza. „Ja neza?“ odgovori papež, „kje je pa Alojzij?“ „Moj sluga Alojzij je bolan; zato sem vzel tega s seboj“, odgovori kardinal. Leon XIII. bere še zdaj brez nadržanosti. Pisati pa more le s težavo, ker se mu roka silno trese. Že več let vsa svoja pisma narekuje pisarju. Le važne stvari sam podpisuje.

Papež in Bosna. Tako, ko sta Bosna in Hercegovina prišla pod avstro-ogrsko vladarsko žezlo, je hitel Leon XIII. da obnovi ondi katoliško hierarhijo. V to svrhu je iz lastnega nagiba imenoval dne 19. marca kol misijo ter se sploh na vso moč trudil, da zedinijo zopet razne narode v stari veri njihovih očetov.

Leon XIII. najstarejši škof. Leon XIII. ki je 19. febr. l. l. obhajal svoj biserni škofovski jubilej, ni samo za Petrom in Pijem IX. najdalje vladajoči papež, ampak tudi najstarejši škof telega katoliškega sveta (60 let). Leon XIII. je bil l. 1843, ko je vladal papež Gregor XVI., posvečen za škofa. Po starosti najbližnji je Leonu XIII. knezoškof monsignor Murphy v Oceaniji, ki je že 58. leto škof in djakovski škof Strossmayer, ki je bil v škofa posvečen l. 1850. Ko je bil nedavno tega bulgarski knezoškof Menini pri sv. Očetu in se čudil nad njegovim zdravjem, je povzdignil sivi starček oko proti nebu in dejal: „To je dar božji. Sem pa tudi vsak dan na smrt pripravljen. Sv. obhajilo prejemam kot zadnjo popotnico.“

Koliko je vredno ptičje gnezdo. Pod tem naslovom je prinesel pred kratkim neki bavarski časnik zanimivo razpravo. Iz te razprave povzemamo sledeče: V gnezdu je pet mladičev. Vsak mladič potrebuje za svoj vsakdanji življenjski 50 gosenic. Vsi skupaj jih potrebujejo 250 na dan. Pitanje traja približno 30 dni. V tem času se pokonča toraj 7500 gosenic. Vsaka gosenica pa požre na dan gotovo teko cvetov in tudi nekaj lista. Vzemimo, da se po 30 dneh zabudi in da sne vsak dan jeden cvet, ki bi dal jeden sad, požre v 30 dni 30 cvetov in 7500 gosenic 225.000 takih cvetov, ki bi drugače rodili sad.

Vojak dedišč 120.000 kron. Ubogi prostak Koller pri deželni brambi v Budjevicah podedoval je po svojem bogatem stricu, kateri je nedavno v Ameriki umrl, lepo svoto 120.000 kron. 6400 kron dobil je takoj, ostalo svoto dobi pozneje. Po nasvetu častnika dal je denar v neki denarni zavod, in si pridržal le neko malo svoto, da si bo ž njó zboljšal življenje v vojaškem stanu.

Učiteljske plače v Italiji znašajo zdaj večinoma: za učitelje 1 liro 86 cent., za učiteljice 1 liro 52 cent. na dan. Predlog za zvišanje plač je v liberalnem italijanskem državnem zboru propadel. Občine so tako preobložene z davki, da ne morejo zvišati doklad, država ima drugih izdatkov dovolj — torej učitelji naj čakajo!

Lakota v Albaniji. Med prebivalstvom ob črnogorski meji vlada že od preteklih jeseni huda lakota. Ljudje so prisiljeni uživati rastline in korenine, ako nočejo gladu umreti. 12.000 ljudi je baje brez hrane, in poroča se, da je že lakota zahtevala mnogo žrtv. Ljudstvo tudi ne more nič zaslužiti, ker ondi ni nobenih večjih podjetij. Na zboljšanje teh razmer ni torej upati pred žetvijo. Tudi v sosednjih delih Črnogore se je že pojavila lakota. Kakor se poroča, je baje sklenila turška vlada, napraviti cesto iz Skadra do Prizrenda, da bi tako ubogo ljudstvo moglo kaj zaslužiti. Toda ta sklep bode najbrže ostal na papirju, ker v Turčiji nimajo drugega, nego preveč dolga, a bi ta cesta stala okroglih 200.000 kron.

Vlom v katedralo. Iz Petrograda se poroča, da so v noči 19. februarja vlomili dosedaj še neznani lopovi v Izakovo katedralo in vzeli iz okvira Zveličarjeve slike tri briljante in vrednosti sto tisoč rubljev.

Umor radi zamude 5 minut. Porotno sodišče v Parizu obsodilo je v torek 19letnega ključavničarskega pomočnika Ivana Lesèvre radi umora svoje ljube in petletno ječo v prisilni delavnici. Lesèvre umoril je dekle radi tega, ker je zakasnila za 5 minut sestanek z njim. Sam se je pa vrgel pod omnibus, hoteč končati svoje mlado življenje. Ta slučaj vzbudil je takrat v Parizu veliko zanimanja, a nič manj začudenja ne vzbuja sedaj obsodba porotnega sodišča, ker kazni, katero mu je porotno sodišče naložilo, bila bi komaj primerna radi poskušane samo mra, ne pa za umor dekleta.

Zopet defraudacija. V mestu Kiraly-Helmeč na Ogrskem je poneveril prvi mestni notar Barnas Nagy precejšnjo svoto in potem pobegnil. Primanjkljaj v mestni blagajni ni še natanko znan. Nagyju, ki je bil še le pred letom izvoljen za prvega notarja, so že za petami.

Podzemeljska železnica v Parizu, zvana Métropolitain, vedno bolj napreduje. Komaj dovrše eno progo, že začnejo novo. Posebno živahna so zdaj dela na trgu pred veliko opero, tako, da so morali zapreti več cest. Tu se ne bo križalo nič manj kot tri podzemeljske proge, tako, da bodo morali napraviti tri predore drugega vrh drugega; naj spodnji bo 21 metrov globoko pod cestnim tlakom. Že zopet so prišli pri kopanju do male rečice Grange-Batelière, ki teče pod cestami in v katere strugi stoji na mnogih kolih celo velik del poslopja velike opere. Silno morajo paziti delavci, da ne poškodujejo tempelja pri veliki operi.

Društva.

(Ženska podružnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Črnomlju) priredi dne 8. marca t. l. veselico z dramatično predstavo. Igral se bode igraček v 4. dejanjih „Lovoodska sirotar“. Ker ima Belokrajina samo to podružnico, upati je, da se tudi Metličani, Semičani in Vinčani mnogo številno udeležijo te veselice. Cene sedežem: od 1.—4. vrste 60 kr., od 5.—7. vrste 40 kr. Stojišča 30 kr. Začetek točno ob pol 8 uri zvečer.

(V Radečah pri Zidanem mostu) je društvo „Kmetška knjižnica“ priredilo veselico. Dvorana „Narodnega doma“ je bila tako napolnjena, da bolj biti ni mogla. Veliko smeha je povzročila igra „Kmet-Herod“. Tudi igra „Indijski siroti“ se je posrečila in gledalcem zelo dopadla. V kratkem času se bo ustanovilo kršč.-soc. izobraževalno društvo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Šmartno pri Litiji, 2. marca. Včeraj velika evharistična slavnost papeževskega jubileja za vso dekanijo. Udeležba mnogobrojna. Vreme motilo. Poslali smo sv. očetu brzojavni pozdrav udanosti.

Budimpešta, 2. marca. Povodom 70letnice rojstva so došle včeraj nadvojvodi Josipu številne čestitke. Krasno izdelano adresno glavnega mesta Budimpešte so poslali nadvojvodi v Reko, kjer se sedaj mudi.

Praga, 2. marca. Run na nemško češko hranilnico se še ni polegel. Ljudi razburja vest, da se je en hranilnični uradnik usmrtil. Ta vest je neresnična. Vsak dan dvignejo stranke iz hranilnice okolu 3 milijone kron. Češki listi nadaljujejo agitacijo proti nemški hranilnici.

Lvov, 2. marca. V proslavo papeževskega jubileja je včeraj nadškof Bilczewski opravil v rimsko katoliški katedrali slovesno službo božjo, ki so se udeležili poleg velike množice vernikov zastopniki vseh javnih oblastev in zastopov. Zatem se je v krasno ozaljšani bernhardinski cerkvi vršilo slavnostno zborovanje, pri katerem sta imela župan dr. Malachowski in profesor Debinski navdušeno sprejeta govora. — Svoja voščila pri nadškofu so osebno izrazili namestnik grof Pininski, deželni maršal grof Potocki, vojni po-

veljnik fem. Fiedler ter zastopniki vseh oblastev in korporacij.

Rim, 2. marca. „Agenzia Stefani“ prinaša uradno potrjeno vest, da so vesti o obolenju papeža popolno izmišljene in da se sv. oče prav dobro počuti.

Rim, 2. marca. Včeraj dopoludne je sveti oče v knjižnični dvorani sprejel sveti kolegij v zasebni avdienci. Došlo je 42 kardinalov. Sveti oče je imel kratek nagovor ter potem vsakemu osebno izročil posebno knjižico, v kateri so zabilježeni najvažnejši dogodki za dobe njegove vlade, ter drugo, v kateri se nahaja nova njegova latinska pesem. Sveti oče je v svojem govoru mej drugim kazal na svojo visoko starost in smrt, ki ni več daleč. Kardinali so mu izražali svoja voščila. Sprejem je trajal pol ure.

Madrid, 2. marca. V Vigo je splošna vstaja.

Carigrad, 2. marca. Sultan je sprejel vse predlagane reforme in mu tako ugajajo (!), da jih bo uvel (?) v vseh evropskih vilajetih. — Z Belgijo se že vrše pogajanja glede imenovanja tridesetih belgijskih častnikov, ki naj postanejo poveljniki novih policijskih čet v Makedoniji. Baronu Calice je sultan zagotovil, da izvede vse reforme.

Belgrad, 2. marca. Iz Monastira se poroča, da so se v raznih vaseh v Makedoniji vršili boji mej manjšimi bolgarskimi vstaškimi četami in turškimi vojaki. Bolgari so bili premagani. Turški vojaki so zažgali hiše Bolgarov. Na bojišču je ostalo nekaj turških vojakov. Vali iz Skoplja poroča o boju z bolgarsko četo, ki je imela na sebi bolgarsko vojaško obleko. 12 oseb, mej njimi en polkovnik te čete, je ostalo mrtvih na mestu.

Carigrad, 2. marca. Porta je valijem v Monastiru, Solunu in v Skoplju izročila glavne točke reform in potrebna navodila ter odredila, da Hilmi paša ostane tri leta generalni guverner.

Sofija, 2. marca. V Makedoniji so vstasi zopet na raznih krajih pretrgali brzojavne žice.

Darovi

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 18. do 26. februarja poslali prispevke p. n. gg. in korporacije: Tvrška Iv. Perdan v Ljubljani od vžigalic 1200 kron, upravnništvo „Slov. Naroda“ 132 20 K, uredništvo „Slovenca“ 88 K, volilo župnika Fr. Klemenca v Orehku 212 29 K, Cirila Ježovnik v Velenju iz nabiralnika 8 K, župnik Fr. Cizej v Velenju 2 K, F. Petovar v Kapeli dohodek neke licitacije 13 K, M. horjani na Jesenicah 10 K, Rozika Ahčin v Kamniku nabrala na maskaradi 31 K, Andrej Gregorčič v Lipici neko kazni 10 K, posojilnica v Mariboru 200 K, Alojzij Pogacnik v Ljubljani nabral v veselju družbi 20 K — Razen tega sta za „Ormoške spomine“ dva odjemnika plačala 4 K; za tri knjižice, ki se razpečavajo družbi v prid, pa je v tej dobi 82 odjemnikov doposlalo 253 K 10 h, mej temi knezoškof lavantinski dr. M. Napotnik 50 K. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— Občeznano dajo Mautner jeva napojena semena za krmsko repo najobilnejši pridelek. Prav tako izvrstna in nepresežna so tudi Mauthnerjeva zele-njadna in cvetlična semena.

Danes v ponedeljek 2. marca ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani „Kato-liškega Doma“:

Ogledovanje Rima.

S pomočjo skioptikona se bodo kazale slike iz Rima.

Predočeval jih bo g. Ant. Jarc, tol-mačil pa g. dr. Mih. Opek.

Vstop vsakemu prost.

Odbor „Slovenske kršč. soc. zveze“.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 746,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Pada- vina v 24 urah v mm.
26.	9. zveč.	735,5	8,3	sr. jzah.	oblačno	
1.	7. zjutr.	735,5	6,4	sl. sever	dež	0,0
2.	popol.	736,5	8,6	sr. vzhvzh.	oblačno	
1.	9. zveč.	740,1	4,5	sl. szah.	jasno	
2.	7. zjutr.	740,4	1,1	sl. svzh.	megla	0,0
2.	popol.	737,7	7,6	sr. szah.	ks. obl.	

Srednja temperatura sobote 8,1°, norm. — 1,2
Srednja temperatura nedelje 6,5°, normale, — 1,4

Dunajska borza

dné 2. marca.

Skupni državni dolg v notah	100,55
Skupni državni dolg v srebru	100,55
Avstrijska zlata renta 4%	121,10
Avstrijska krona renta 4%	101,30
Ogerska zlata renta 4%	121,10
Ogerska krona renta 4%	99,60
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gl.	15,75
Kreditne delnice, 160 gl.	686,60
London vista	240,15
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117,07 1/2
20 mark	23,42
20 frankov (napoleonor)	19,09
Italijanski bankovci	95,55
C. kr. cekini	11,31

Žitne cene

dné 2. marca 1903.
(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za spomlad	K 7,67 do 7,68
Rž za spomlad	6,98 „ 6,99
Koruzna za maj-junij 1903	„ „ „
Oves za pomlad	6,37 „ 6,38

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7,64 do 7,65
Pšenica za oktober	7,60 „ 7,61
Rž za april	6,63 „ 6,79
Oves za april	6, „ 6,10
Koruzna za maj (1903)	6,19 „ 6,20
Koruzna za julij	6,27 „ 6,28

(Efektiv.)

Dunajski trg

Pšenica banaška	K 8,25 do 8,75
„ južne železnice	7,65 „ 8,05
Rž	6,85 „ 7,15
Ječmen	6,40 „ 7,30
„ ob Tisi	6,40 „ 7,45
Koruzna ogrska	6,45 „ 6,85
Cinkvant	7 „ 7,40
Oves srednji	6,55 „ 6,75
Fižol	7 „ 14, —

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki iz-berji v zalogi trdnika **BEATA EBERL** v Ljubljani. Franciskanskulice. 524 16 11—7
Vnanja naročila proti povzetju.

Kdor želi imeti dober

harmonij

vrhniškega ali ameri-
kanskega sistema, ta
naj blagovoli pisati na
naslov: **A. Luznik, Vrh-
nika pri Ljubljani. 1**

Stenografa

večjega slovenske in nemške stenografije sprejme

dr. Josip Furlan,
advokat v Ljubljani.

265 3—1

Največja

zaloga oblek

za

gospe in deklice,
gospode in dečke.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice 9,

svojim p. n. cenjenim odjemalcem uljudno naznanjata, da so

mične spomladanske novosti

v velikej izberi v zalogi.

Najpozornejša

postrežba,

najnižje cene,
solidno blago.